

Handläggare
Boel Noro Svärd
Telefon: 0850826755

Remiss av betänkandet boende på (o)lika villkor – merkostnader i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, (SOU 2021:14)

Kontorsyttrande

Sammanfattning

Fastighetskontoret har tagit del av den statliga utredningen *Boende på (o)lika villkor – merkostnader i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS* på remiss.

Utredningen syftar till att utreda de merkostnader som uppstår för enskild på grund av att denne bor i bostad för LSS. Utredningens förslag är att den enskilda ska bli ersatt för dessa kostnader genom ett schablonbelopp som ska gå att söka från Försäkringskassan i den redan existerande kategorin merkostnader. Detta ska även göra det tydligare och lättare att ansöka om ersättning jämfört med idag.

Det utredningen i praktiken föreslår är omfördelning av ansvar och kostnader från kommun till stat i och med att många kommuner redan idag till viss del ersätter den enskilde för merkostnader. Kommunernas ersättningar ser dock olika ut varför förslaget kommer utjämna skillnader hos enskilda boende vars utgifter för merkostnader idag kan se olika ut beroende på var de bor. Statens utgifter ökar därmed och kommunernas minskar sannolikt.

Kontoret ser positivt på förslaget om en centraliserad lösning då det torde leda till en mer enhetlig tolkning och utjämning av skillnader vid behov av stöd till följd av merkostnader för de boende.

Ärendet

Utredningen syftar till att utreda de merkostnader som uppstår för enskild på grund av att denne bor i bostad för LSS. Dessa merkostnader består i högre bruksvärdeshyra på grund av gemensamma ytor, personalytor och andra bruksvärdesskillnader som kommer sig av att bostaden har särskild service i enlighet med LSS. Utredningen har utrett storleken och bakgrunden till dessa merkostnader och olika alternativ för att komma till rätta med detta.

Enligt svensk lag får inte en person med funktionsnedsättning ha merkostnader som beror på sin funktionsnedsättning.

Utredningens förslag är att den enskilda ska bli ersatt för dessa kostnader genom ett schablonbelopp som ska gå att söka från Försäkringskassan i den redan existerande kategorin merkostnader. Detta ska även göra det tydligare och lättare att ansöka om ersättning jämfört med idag.

I problematiken med uppkomna merkostnader ingår att de flesta med bostad enligt LSS har låga inkomster. Många har sjuk- eller aktivitetsersättning eller pension på garantinivå. Idag så ersätts en del av hyran för de personer med LSS som har sjuk- eller aktivitetsersättning eller pension av bostadstillägg. Tillägget har ett maxtak varför hyran som den enskilde får betala utöver detta bostadstillägg varierar. I många kommuner ersätter även kommunen den enskilde utöver detta genom olika regleringar eller ersättningar.

Utredningens förslag är att omfördela kostnaderna så att staten ska träda in och ersätta den enskilde för merkostnader som kommer sig av att bostaden är uthyrd i enlighet med LSS. Förslaget kommer dock i praktiken framförallt att omfördela ansvar och kostnader från kommunerna till staten, då många kommuner idag till viss del redan ersätter den enskilde för merkostnader. Kommunernas ersättningar ser dock olika ut varför förslaget kommer utjämna skillnader hos enskilda vars utgifter för merkostnader idag kan se olika ut beroende på var de bor. Statens utgifter ökar därmed och kommunernas minskar sannolikt.

Utredningen föreslår även ett investeringsstöd till byggande av LSS i hyresrätter.

Kontorets analys

Fastighetskontoret är den förvaltning i staden som ansvarar för inköp och förvaltning av bostadsrätter som är anpassade till bostad för LSS. Bostäderna hyrs ut till stadens olika stadsdelsförvaltningar som ansvarar för att bedriva verksamhet i dem. Kontoret äger dock inte samtliga av stadens LSS-bostäder utan stadsdelsförvaltningarna hyr även in bostäder hos andra fastighetsägare.

Hyressättningsmodellen som tillämpas av kontoret till stadsdelsförvaltningarna bygger på en så kallad självkostnadsprincip. Hyran utgörs av de kapitalkostnader som

kontoret har till följd av investeringen och av avgiften till bostadsrättsföreningen.

Hyressättningen för den enskilda boende regleras mellan respektive stadsdelsförvaltning och hyresgäst varför kontoret ej kan svara på i vilken omfattning eventuella korridorsytor eller gemensamhetsutrymmen i anknytning till bostaden i förlängningen påverkar hyran genom merkostnader för de boende.

Kontoret anser att utgångspunkten att de enskilda boende ska bli ersatta för sina merkostnader för bostad enligt LSS är positiv utifrån de lagar som finns och att enskilda individer inte ska utstå merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning.

Kontoret ser positivt på förslaget om en centraliserad lösning då det torde leda till en mer enhetlig tolkning och utjämning av skillnader vid behov av stöd till följd av merkostnader för de boende.

Kontoret har inte tagit ställning till förslaget om investeringsstöd för byggande av LSS-lägenheter då det inte i dagsläget ingår i kontorets uppdrag. Kontoret köper in LSS i form av bostadsrätter och stödet avser byggandet av hyresrätter.

Slut

Bilagor

1.